

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

6 Vtrum remaneat forma substantialis panis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

infidelibus irriteretur. si sub specie propria Dominum nostrum manducavimus. Tertio, ut dum indusibiliter corpus & sanguinem Domini nostri sumimus, hoc proficiat ad meritum fidei.

Nam accidentia panis in hoc sacramento remanent, ut sub eis videatur corpus Christi, non autem sub propria specie, sicut supra dictum est. * Et ideo dicendum est, quod forma substantialis panis non remanet.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut dicitur in lib. * de causis effectus plus dependet a causa prima, quam a causa secunda. Et ideo virtute Dei, qui est causa prima omnium, fieri potest, ut remaneant posteriora, prioribus sublati. Ad secundum dicendum, quod in hoc sacramento nulla est deceptio, sunt enim ibi secundum rei veritatem accidentia, que sensibus dijudicantur. Intellectus autem, cuius est proprium obiectum substantia, ut dicitur in 3. de anima * per fidem a deceptione preseruat. Et sic patet responsio ad tertium: Nam fides non est contra sensum; sed est de eo, quod sensus non attingit. Ad quartum dicendum, quod hac conuersio non proprie habet subiectum, ut dictum est, * sed tamen accidentia, que remanent, habent aliquam similitudinem subiecti.

Ad primum ergo dicendum, quod nihil prohibet arti fieri aliquid, cuius forma non est accidens, sed forma substantialis, sicut arte possunt produci rana, & serpentes, talem enim formam non producit ars virtute propria, sed virtute naturalium principiorum. Et hoc modo producit formam substantialem panis virtute ignis decoquentis materiam ex farina & aqua confecta.

COMMENTARIUS.

In hoc articulo nihil circa corpus eius occurrit notandum, quia tam assertio, quam congruentia Diui Thomae satis perspicua. In solutione autem ad primum, rationem indicat, ob quam potest accidens a substantia separari, quam infra q. 77. ar. 1. ex professo disputat. In solutione vero ad 2. & 3. agit de cognitione substantiae, quae ex sensibilibus speciebus consecratis acquiri potest: de qua re dicemus commodius infra q. 77. disp. 16. sect. 1.

Ad secundum dicendum, quod anima est forma corporis, dans ei totum ordinem esse perfecti, scilicet esse, & esse corporeum, & esse animatum, & si de alijs. Conuertitur igitur forma panis in formam corporis Christi, secundum quod dat esse corporeum, non autem secundum, quod dat esse animatum tali anima.

Ad tertium dicendum, quod operationum panis, quaedam consequuntur ipsam ratione accidentium, sicut immutare sensum. Et tales operationes, inueniuntur in speciebus panis post consecrationem, propter illa accidentia, quae remanent. Quaedam autem operationes consequuntur panem, vel ratione materiae, sicut, quod conuertatur in aliquid, vel ratione formae substantialis sicut est operatio consequens speciem eius, puta, quod confirmat cor hominis. Et tales operationes inueniuntur in hoc sacramento, non propter formam, vel materiam quae remanet, sed quia miraculose conferuntur ipsis accidentibus, ut infra dicitur.

COMMENTARIUS.

ARTICVLVS VI.

Utrum facta consecratione remaneat in hoc sacramento forma substantialis panis.

Hic articulus ex secundo expeditus erat, tamen; D. Thom. illum mouit propter specialem errorem impugnandum, quem in illo refert: negat ergo manere formam substantialem panis, & tres rationes assert, quarum prima solum in probabili proportionefundatur, quia cum tota substantia in totam substantiam conuertatur, necesse est materiam & formam in formam conuertari, de qua proportionef infra dicemus.

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod facta consecratione, remaneat in hoc sacramento forma substantialis panis. Dicitur enim, quod facta consecratione, remanent accidentia. Sed cum panis sit quoddam artificiale, etiam forma eius est accidens. Ergo remanet, facta consecratione. 2. Praeterea, Forma corporis Christi est anima, dicitur enim 2. de anima, * quod anima est actus corporis physici potentiam habentis. Sed non potest dici: quod forma substantialis panis conuertatur in animam. Ergo videtur, quod remaneat, facta consecratione. 3. Praeterea, Propria operatio rei sequitur formam substantialem eius. Sed illud, quod remanet in hoc sacramento, nutrit, & omnem operationem facit, quam faceret panis existens. Ergo forma substantialis panis remanet in hoc sacramento, facta consecratione.

Secundario est difficilis: infert Diuus Thomas, si maneret forma panis a materia separata, illam fore intelligibilem actu, & intelligentem: quod tamen non sequitur, si illa forma non ex natura sua, sed per diuinam omnipotentiam separata maneat, sed ut supra dixi, Diuus Thomas his rationibus contentus est, probando hoc non esse, fieri iuxta rerum naturas: nam supponit, non esse asserenda miracula, quae nec in verbis formae fundamentum habent, neque mysterio deseruiunt & ad hoc inducit tertiam rationem quae optime probat, inutilem esse futuram huiusmodi formae separationem, & miraculosam conseruationem. In solutione ad 2. & 3. aliqua dicit, quae pertinent ad explicandum terminum conuersionis, & operationis accidentium, quae separata manent, quae non possunt usque ad quaestionem 76. & 77. recte explicari.

ARTICVLVS VII.

Utrum ista conuersio fiat in instanti.

Sed contra, Forma substantialis panis est de substantia panis. Sed substantia panis conuertitur in corpus CHRISTI, sicut dictum est. Ergo forma substantialis panis non manet. Respondeo dicendum, quod quidam posuerunt, quod facta consecratione, non solum remanent accidentia panis, sed etiam forma substantialis eius. Sed hoc esse non potest. Primo, quia si forma substantialis panis remaneret, nihil de pane conuerteretur in corpus Christi, nisi sola materia. Et ita sequeretur, quod non conuerteretur in corpus Christi totum, sed in eius materiam, quod repugnat formae sacramenti, quia dicitur, hoc est corpus meum. Secundo, quia si forma substantialis panis remaneret, aut remaneret in materia, aut a materia separata. Primum autem esse non potest, quia si remaneret in materia panis, tunc tota substantia panis remaneret, quod est contra praedicta. * In alia autem materia remanere non posset, quia propria forma non est, nisi in propria materia. Si autem remaneret a materia separata, iam esset forma intelligibilis actus, & etiam intelligens: Nam omnes formae a materia separatae sunt tales. Tertio est inconueniens huic sacramento.

Ad septimum sic proceditur. Videtur, quod ista conuersio non fiat in instanti, sed sit successiua. In hac enim conuersione prius est substantia panis, & postea substantia corporis Christi. Non ergo vtrumque est in eodem instanti, sed in duobus instantibus. Sed inter qualibet duo instantia est tempus medium. Ergo oportet, quod haec conuersio fiat secundum successionem temporis, quod est inter vltimum instans, quo ibi est panis, & primum instans, quo ibi est corpus CHRISTI.

2. Praeterea. In omni conuersione est fieri, & factum esse.

Franc. Suarez Tom. 3.

D d d 2 Sed

